

Diplomová práce

Jméno a příjmení (student): MUDr. Jindřich ŠOURKŮ

Oponent: Jaroslav Brož, Th.D. S.S.L.

Posudek oponenta:

Magisterská práce s názvem "Mateřský rys Boha ve Starém zákoně" si v zadání vytyčuje cíl nastínit obraz Boha ve Starém zákoně, "nesoucího kromě otcovství i mateřské rysy". Metodicky správně předpokládá, že jediná cesta k jeho dosažení je prošetřit biblické texty, jaké místo v nich toto téma zaujímá.

Osnova práce je logická. Autor vychází od starozákonních Božích jmen, nato představuje religionistický kontext starověkých mytologií mezopotamských a egyptských a poté se již věnuje práci s hebrejskými texty a sapienciální literaturou řeckou. Závěrem předkládá hodnotící úvahy, v jakém smyslu lze na základě lingvistického a teologického posouzení příslušných textů mluvit o Božím otcovství a/nebo mateřství. Součástí shrnujících kapitol je mimo jiné snaha ukázat souvislost Božího obrazu s jeho odrazem ve stvoření člověka.

Styl práce je zčásti prostě popisný. Když se autor odvolává na biblické texty, je jeho argumentace mnohdy fragmentární; uvítali bychom soustavnější lingvistický a literární přístup. Často se také nevyhne volnějším úvahám, jejichž výpověď je sice mnohdy platná, ale ve vědecké práci bychom očekávali jejich soustavnější a hlubší zdůvodnění.

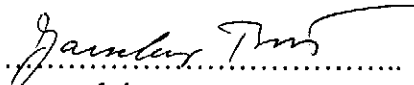
V seznamu použité literatury převládají české tituly dílem rázu odborného, dílem populárního. Hlubší vědecký ponor dává práci konzultování teologických výkladových slovníků (Jenni apod.). Poněkud postrádáme literaturu komentářového typu (kromě standardní české řady *Výklady ke Starému zákonu*).

Formálně práce odpovídá základním normám, v českém textu nejsou vážnější nedostatky. Student ale nesjednotil různé typy přepisování hebrejských výrazů, nýbrž je ponechal zřejmě tak, jak je našel v různých informačních zdrojích. Tak někde hebrejské *chét* přepisuje jako "h", jinde jako "ch". Základní hebrejská slovesná konjugace se nazývá *qal*, a ne *qual*. Boží jméno se vokalizuje s krátkým "e" (*segól*), tedy *Ehje ašer ehje*, a ne *Ehje ašer ehje* (str. 36). Dále mi uniklo, podle jakého klíče Šourků mínil seřadit seznam použité literatury; obvykle se řadí abecedně podle příjmení autorů, ale v této práci jsem marně hledal nějaký systém. Zavádějící je také uvádět jméno překladatele vedle jména autora/editora (na str. 10: Dufour, Kolář).

Ke koncepci, obsahu a provedení práce jen několik poznámek: a) Zvolené téma by si zasloužilo alespoň základní hermeneutické ujasnění. Např. v úvodu na str. 7 tvrzení "Boží otcovství je zduchovněním myšlenky lidského otcovství" je asi poněkud zjednodušené. Uvítali bychom třeba jen stručnou zmínku o náboženském/symbolickém vyjadřování. Vynikající rozlišení uvádí třeba Tomáš Akvinský, když rozlišuje biblické metafory na pravé a nepravé, přičemž "otcovství" patří mezi pravé, tj. Bůh je otcem pravdivěji a původněji než otec lidský. b) Je diskutabilní, zda v Iz 49,14-15 a 66,13 lze starozákonnímu Hospodinu připsat "mateřské" rysy, i když toto klíše dnes bývá nekriticky často opakováno. Očekávali bychom alespoň diskusi s jinými názory, které autor této práce může nalézt v jím citované knize M. Hauke, *Die Problematik und das Frauenpriestertum...* V této publikaci je také dostupné obšírné hermeneutické, antropologické a sémantické ujasnění "mužské" a "ženské" náboženské symboliky. c) Vzhledem k zadání práce se mi také jeví příliš rozsáhlý exkurs o mezopotamské a egyptské mytologii.

Přes výše uvedené nedostatky soudím, že student splnil podmínky kladené na magisterskou práci. Navrhuji hodnocení "dobře".

V Praze dne 18. května 2009

.....
podpis oponenta